

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ
ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ**

Ταχ. Δ/ση: Λ. Αμαλίας 12
Τ.Κ. 105 57 - Αθήνα
Τηλ.: 210 3736306
FAX : 210 3229558
Email: koinovouleytikos@mintour.gr

Αθήνα, 09.04.2020

Α.Π. Τ.Κ.Ε. : 115

Προς: Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων
Κοιν.: ΠΙΝΑΚΑ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ

Θέμα: «Αναγκαία η λήψη μέτρων στήριξης των εργαζομένων και των επιχειρήσεων στον κλάδο του τουρισμού».

Σχετ.: Η με Α.Π. 4969/16.03.2020 Ερώτηση

Σε απάντηση του ανωτέρω σχετικού εγγράφου που κατέθεσαν στη Βουλή των Ελλήνων σαράντα εννέα (49) Βουλευτές της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΣΥΡΙΖΑ, και ειδικότερα αναφορικά με τα τελευταία στοιχεία τα οποία έχουν διαμορφωθεί στον τουριστικό κλάδο για τις επιχειρήσεις και τους εργαζόμενους και την εκτίμηση της εξέλιξης αυτών, τα μέτρα στήριξης των τουριστικών επιχειρήσεων και την αποφυγή απολύσεων, την Επιτροπή Διαχείρισης Κρίσεων στο Υπουργείο Τουρισμού, τα αποτελέσματα των εργασιών της και την εκπόνηση σχεδίου διαχείρισης κρίσης, την προστασία της εικόνας του ελληνικού τουρισμού ως ασφαλούς προορισμού και την αναμόρφωση της στρατηγικής της χώρας στο branding καθώς και τις πρωτοβουλίες σε ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο για τη στήριξη επιχειρήσεων, προορισμών και θέσεων εργασίας, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Μέχρι στιγμής δεν υπάρχουν επίσημα διαθέσιμα στοιχεία, μέσω των οποίων να αποτυπώνονται οι επιπτώσεις της επιδημίας του COVID 19 στην οικονομία και στο εμπόριο, οι οποίες, σε μεγάλο βαθμό, θα εξαρτηθούν από την ένταση και τη διάρκεια της εξάπλωσής του. Σύμφωνα με τις τελευταίες εκτιμήσεις του Παγκόσμιου Οργανισμού Τουρισμού (28.03.2020), αναμένεται μία μείωση των διεθνών αφίξεων κατά 20% έως 30% το 2020, συγκριτικά με το 2019, λόγω της έξαρσης του νέου κορωνοϊού, η οποία μπορεί να οδηγήσει στον περιορισμό των διεθνών εισπράξεων μεταξύ 300 και 450 δισεκατομμυρίων δολαρίων. Ως αποτέλεσμα αυτού αλλά και της συνακόλουθης μείωσης του ρυθμού ανάπτυξης του παγκόσμιου τουρισμού, ο τομέας της απασχόλησης αναμένεται να δεχθεί ισχυρές πιέσεις,

οι οποίες θα είναι πιο εμφανείς στις μικρο-μεσαίες επιχειρήσεις, που αντιπροσωπεύουν το 80% του συνόλου των τουριστικών επιχειρήσεων.

Σε ευρωπαϊκό επίπεδο, οι επιπτώσεις της επιδημίας φαίνεται να έχουν, ήδη, μεγάλο αντίκτυπο στις κρατήσεις για διεθνείς πτήσεις, όπως σημειώνεται σε σχετική έρευνα εταιρείας ανάλυσης δεδομένων (Sojern), κατάσταση που αναμένεται να αντιστραφεί στις αρχές του επόμενου έτους, όπου διαφαίνεται μία τάση αύξησης της ζήτησης για διάφορους ευρωπαϊκούς προορισμούς.

Αναφορικά με την Ελλάδα, μέχρι στιγμής, έχουν δημοσιευτεί δύο έρευνες σχετικά με τις επιπτώσεις του COVID 19: μία από το Ελληνο-Αμερικανικό Εμπορικό Επιμελητήριο, η οποία αφορά σε ένα γενικότερο σύνολο επιχειρήσεων και μία από το Ξενοδοχειακό Επιμελητήριο Ελλάδος (Ξ.Ε.Ε.), η οποία αφορά σε ένα μεγάλο αριθμό ελληνικών ξενοδοχείων.

Σύμφωνα με την έρευνα του Ελληνο-Αμερικανικού Εμπορικού Επιμελητηρίου, η οποία πραγματοποιήθηκε από τις 16.03.2020 έως 20.03.2020, σε σύνολο 281 εταιρειών που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα, σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες αλλά και στις Η.Π.Α., διακρίνεται η ανησυχία των ερωτηθέντων για το μέλλον και κυρίως για την μείωση των εσόδων τους. Η δυσκολία στις μετακινήσεις, λόγω των διάφορων περιορισμών που έχουν επιβληθεί, αλλά και η μειωμένη ζήτηση συγκαταλέγονται μεταξύ των κύριων προβλημάτων ενώ θεωρείται απαραίτητη η επιβολή μέτρων για τη χρηματοοικονομική τους στήριξη. Παράλληλα, κρίνεται καίριο το πάγωμα πληρωμών-οφειλών και γενικότερα των φορολογικών τους υποχρεώσεων προς το κράτος καθώς και η προσαρμογή των δανείων τους, είτε με την αναστολή δανειακών υποχρεώσεων, είτε με τη χορήγηση δανείων με χαμηλά ή μηδενικά επιτόκια. Εξαίρεση φαίνεται να αποτελούν οι επιχειρήσεις στον τομέα των τροφίμων, των ποτών, της τεχνολογίας και της εφοδιαστικής αλυσίδας.

Σύμφωνα με την έρευνα συγκυρίας του Ξενοδοχειακού Επιμελητηρίου Ελλάδος σχετικά με τις επιπτώσεις του COVID 19 στην ελληνική ξενοδοχία, η οποία διεξήχθη μέσω του Ινστιτούτου Τουριστικών Ερευνών και Προβλέψεων (ΙΤΕΠ), δημοσιεύτηκε στις 18.03.2020 και αφορά στο σύνολο των ξενοδοχειακών μονάδων της χώρας, κατά την περίοδο 25.02.2020-15.03.2020 (περίοδος που οι μονάδες παρέμεναν ανοικτές), το σύνολο της απώλειας εσόδων (για ξενοδοχεία συνεχούς και εποχικής λειτουργίας) που αναμένεται να υπάρξει, τόσο από ακυρώσεις δωματίων όσο και από ακυρώσεις συνεδρίων/εκδηλώσεων, διαμορφώνεται λίγο παραπάνω από τα 522 εκατομμύρια ευρώ. Η συντριπτική πλειοψηφία των ξενοδοχείων πλήρους λειτουργίας (92,3%), δήλωσε ότι ο ρυθμός μελλοντικών κρατήσεων για δωμάτια κινείται πτωτικά κατά 72% σε σχέση με το 2019, ενώ το αντίστοιχο ποσοστό κρατήσεων για συνέδρια/εκδηλώσεις παρουσιάζει μία πτωτική τάση της τάξεως του 85%, σύμφωνα με το 58,1% των ερωτηθέντων ξενοδοχείων. Στον τομέα της απασχόλησης στον τουρισμό, η απώλεια των θέσεων εργασίας, τόσο για τα ξενοδοχεία πλήρους όσο και εποχικής λειτουργίας, αναμένεται να διαμορφωθεί στις 38.234.

Στα πλαίσια αυτά, αποτελεί προτεραιότητα η στήριξη τόσο των επιχειρήσεων όσο και των εργαζομένων που πλήττονται από την κρίση αυτή - είτε λόγω μείωσης του τζίρου της επιχείρησης είτε λόγω αναγκαστικής προσωρινής αναστολής της λειτουργίας αυτής, ως επακόλουθο των προληπτικών μέτρων για τη διαφύλαξη της δημόσιας υγείας - μέσω στοχευμένων κατάλληλων μέτρων, που θα διασφαλίζουν, πρωτίστως, την απαιτούμενη ρευστότητα και αφετέρου τη διατήρηση της απασχόλησης.

Μία πρώτη δέσμη μέτρων για τη στήριξη εργαζομένων και επιχειρήσεων - συμπεριλαμβανομένων και των τουριστικών επιχειρήσεων - προβλέφθηκε με σχετική Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου, η οποία δημοσιεύτηκε στις 11.03.2020 (ΦΕΚ 55/Α'/11.03.2020) και συνοψίζονται στα εξής:

- στην αναστολή των φορολογικών υποχρεώσεων, με την παροχή ρευστότητας στις επιχειρήσεις μέσω της αναστολής ΦΠΑ, για 4 μήνες, σε περιοχές όπου διακόπτεται η οικονομική δραστηριότητα της επιχείρησης για περισσότερο από 10 ημέρες, με κρατική εντολή
- στην αναστολή είσπραξης βεβαιωμένων οφειλών προς τις ΔΟΥ και των δόσεων ρυθμίσεων τμηματικής καταβολής βεβαιωμένων οφειλών, αντίστοιχα σε κλάδους και περιοχές όπου διακόπτεται η οικονομική δραστηριότητα της επιχείρησης, με κρατική εντολή (έως 31.08.2020, σύμφωνα με την υπ' αριθμ. Α1053/20.03.2020 απόφαση Υφυπουργού Οικονομικών - ΦΕΚ 949/Β'/21.03.2020)
- στην παράταση προθεσμίας καταβολής ασφαλιστικών εισφορών των εργαζομένων καθώς και των προθεσμιών καταβολής των δόσεων ρυθμίσεων ή διευκολύνσεων τμηματικής καταβολής ασφαλιστικών εισφορών από επιχειρήσεις για τους απασχολούμενους μισθωτούς που αμείβονται με μισθό ή ημερομίσθιο, με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου ή ορισμένου χρόνου, με πλήρη ή μειωμένη ή εκ περιτροπής απασχόληση
- στην ενθάρρυνση της εξ αποστάσεως εργασίας, όπου είναι εφικτό, προκειμένου να αποφευχθεί η συγκέντρωση μεγάλου όγκου πληθυσμού σε μέσα μαζικής μεταφοράς και εργασιακούς χώρους
- στην καθιέρωση άδειας ειδικού σκοπού για τους εργαζόμενους γονείς

Στη συνέχεια, σύμφωνα με το άρθρο 13 παρ. 1 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου, που δημοσιεύτηκε στις 14.03.2020 (ΦΕΚ 64/Α'/14.03.2020), θεσπίστηκε ειδικός μηχανισμός στήριξης των εργαζομένων με σχέση εξαρτημένης εργασίας σε επιχειρήσεις-εργοδότες, των οποίων η λειτουργία έχει προσωρινά απαγορευθεί λόγω των έκτακτων μέτρων αντιμετώπισης του κορωνοϊού COVID 19, συμπεριλαμβανομένων μέτρων οικονομικής στήριξης, αποζημίωσης ειδικού σκοπού, ασφαλιστικής κάλυψης, έκτακτων επιδομάτων και επιταγών κατάρτισης. Από τον ανωτέρω ειδικό μηχανισμό στήριξης εξαιρούνται, σύμφωνα με το ίδιο άρθρο, όσοι εργάζονται εξ αποστάσεως, όσοι διατελούν σε πάσης φύσεως νόμιμη άδεια, όσοι εργάζονται ως προσωπικό ασφαλείας καθώς και οι εργαζόμενοι, των οποίων η σχέση εξαρτημένης εργασίας δεν αναστέλλεται λόγω της απαγόρευσης λειτουργίας των επιχειρήσεων.

Επιπρόσθετα, με Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου, που δημοσιεύτηκε στις 20.03.2020 (ΦΕΚ 68/Α'/20.03.2020), λαμβάνονται επιπλέον μέτρα για εργαζομένους και

επιχειρήσεις που πλήττονται από τις συνέπειες του κινδύνου διασποράς του COVID 19. Πιο συγκεκριμένα:

- σύμφωνα με το άρθρο 2, προβλέπεται απαλλαγή από την υποχρέωση καταβολής του 40% του συνολικού μισθώματος για τους μήνες Μάρτιο και Απρίλιο για τις επαγγελματικές μισθώσεις εγκαταστάσεων επιχειρήσεων για τις οποίες έχουν ληφθεί ειδικά και έκτακτα μέτρα περί αναστολής ή προσωρινής απαγόρευσης λειτουργίας για προληπτικούς ή κατασταλτικούς λόγους που σχετίζονται με τον COVID-19 καθώς και για τις περιπτώσεις που έχει παραχωρηθεί το ακίνητο για επαγγελματική χρήση έναντι μισθώματος στο πλαίσιο χρηματοδοτικής μίσθωσης
 - σύμφωνα με το άρθρο 3, προβλέπεται επιτάχυνση επιστροφών φόρου και ΦΠΑ ενώ με το άρθρο 6 χρηματοδότηση δράσεων των πληττόμενων επιχειρήσεων
 - σύμφωνα με το άρθρο 11, οι επιχειρήσεις-εργοδότες, που τελούν σε αναστολή της επιχειρηματικής τους δραστηριότητας, κατόπιν εντολής δημόσιας αρχής, και για όσο χρονικό διάστημα διαρκούν τα μέτρα αντιμετώπισης του κορωνοϊού COVID-19, αρχής γενομένης από 18.03.2020, υποχρεούνται να μην προβούν σε μειώσεις προσωπικού με καταγγελία των συμβάσεων εργασίας και σε περίπτωση πραγματοποίησής τους, οι καταγγελίες αυτές θα θεωρούνται άκυρες
 - ειδικότερα, σύμφωνα με την παρ. 2 υποπερίπτωση 2^Α του ιδίου άρθρου, επιχειρήσεις-εργοδότες του ιδιωτικού τομέα, που πλήττονται σημαντικά, λόγω των αρνητικών συνεπειών του φαινομένου του COVID 19, δύνανται να αναστέλλουν τις συμβάσεις εργασίας μέρους ή του συνόλου του προσωπικού τους, προκειμένου να προσαρμοστούν οι λειτουργικές ανάγκες τους στο δυσμενές περιβάλλον που δημιουργείται. Η διάταξη εφαρμόζεται μόνο σε επιχειρήσεις, που οι ΚΑΔ κύριας δραστηριότητας έχουν οριστεί από το Υπουργείο Οικονομικών ως κλάδοι πληττόμενοι. Η αναστολή των συμβάσεων εργασίας μπορεί να εφαρμοστεί μέχρι ένα (1) μήνα από τη δημοσίευση της παρούσας, με δυνατότητα παράτασης με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, λαμβάνοντας υπόψη την πορεία εξέλιξης του φαινομένου. Οι επιχειρήσεις-εργοδότες του ιδιωτικού τομέα που θα κάνουν χρήση της εν λόγω ρύθμισης απαγορεύεται ρητά να προβούν σε καταγγελία των συμβάσεων εργασίας για το σύνολο του προσωπικού τους και, σε περίπτωση πραγματοποίησής της, αυτή είναι άκυρη. Οι επιχειρήσεις-εργοδότες του ιδιωτικού τομέα που κάνουν χρήση της ανωτέρω ρύθμισης υποχρεούνται μετά τη λήξη του χρόνου της αναστολής των συμβάσεων εργασίας του προσωπικού τους, να διατηρήσουν τον ίδιο αριθμό θέσεων εργασίας για χρονικό διάστημα ίσο με εκείνο της αναστολής.
- Σημειώνεται ότι στους, μέχρι στιγμής, πληττόμενους κλάδους, όπως αυτοί έχουν οριστεί από το Υπουργείο Οικονομικών, περιλαμβάνονται πολλές επιχειρήσεις που άπτονται του τομέα του τουρισμού, όπως π.χ. ξενοδοχεία και παρόμοια καταλύματα, ταξιδιωτικά πρακτορεία και γραφεία οργανωμένων ταξιδίων
- επιπλέον, σύμφωνα με την υποπερίπτωση 2^Β της ίδιας παραγράφου και άρθρου, οι εργαζόμενοι, των οποίων η σύμβαση εργασίας τελεί σε αναστολή, είτε λόγω απαγόρευσης της λειτουργίας της επιχείρησης με εντολή δημόσιας αρχής, είτε λόγω εφαρμογής του μέτρου της αναστολής συμβάσεων εργασίας μέρους ή συνόλου του προσωπικού τους, είναι δικαιούχοι έκτακτης οικονομικής ενίσχυσης, ως αποζημίωσης

ειδικού σκοπού. Δικαιούχοι της έκτακτης αυτής οικονομικής ενίσχυσης, είναι επίσης οι εργαζόμενοι των οποίων η σύμβαση εργασίας έχει λυθεί από 1ης Μαρτίου 2020 έως 20 Μαρτίου 2020, είτε με καταγγελία από τον εργοδότη είτε με οικειοθελή αποχώρηση από τους ίδιους. Η αποζημίωση αυτή είναι ακατάσχετη, αφορολόγητη και δεν συμψηφίζεται με οποιαδήποτε οφειλή.

Σημειώνεται ότι η συγκεκριμένη διάταξη έχει εφαρμογή και στους εργαζόμενους τουριστικών επιχειρήσεων, των οποίων η λειτουργία αναστάλη.

Τέλος με Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου που δημοσιεύτηκε στις 30.03.2020 (ΦΕΚ 75/Α'/30.03.2020), προβλέφθηκε ένα νέο πακέτο μέτρων για το μήνα Απρίλιο, με σκοπό την τόνωση της οικονομίας και την άμβλυνση του βάρους των πάσης φύσεως οικονομικών υποχρεώσεων εργαζομένων και επιχειρήσεων, αξιοποιώντας τους διαθέσιμους εγχώριους και ευρωπαϊκούς πόρους. Το δώρο Πάσχα καταβάλλεται από όλες τις επιχειρήσεις προς όλους τους εργαζόμενους. Στις επιχειρήσεις που έχουν αναστείλει τη λειτουργία τους ή πλήττονται, θα δοθεί η δυνατότητα καταβολής του δώρου του Πάσχα μέχρι το καλοκαίρι και θα είναι μειωμένο κατά το μέρος που δεν είναι δεδουλευμένο. Ωστόσο, το τμήμα που δεν θα καταβάλουν οι εργοδότες, αναμένεται να καταβληθεί από τον κρατικό προϋπολογισμό.

Το Υπουργείο Τουρισμού βρίσκεται σε συνεργασία τόσο με τους υπόλοιπους φορείς προκειμένου να συγκεντρωθούν οι προτάσεις τους όσο και με το Υπουργείο Οικονομικών, ώστε να ληφθεί μέριμνα για τη στήριξη της συνδεσιμότητας της χώρας, των τουριστικών επιχειρήσεων και συνολικά του τουριστικού προϊόντος.

Σε εσωτερικό επίπεδο, με την υπ' αριθμ. 17224/23.09.2019 (ΑΔΑ: 9Σ46465ΧΘΟ-ΤΝ8) απόφαση του Υπουργού Τουρισμού, είχε ήδη συσταθεί και συγκροτηθεί Επιτροπή Διαχείρισης Κρίσεων με έργο την άμεση αντιμετώπιση των κρίσεων που ανακύπτουν στον τομέα του τουρισμού και τη μείωση του μεγέθους της πιθανής ζημιάς στην εικόνα και τη φήμη του ελληνικού τουριστικού προϊόντος, καθώς και τη μετατροπή των κρίσεων σε ευκαιρίες για την ανάδειξη των θετικών ενεργειών που πραγματοποιεί για την αντιμετώπισή τους, με τη συμμετοχή της ηγεσίας του Υπουργείου και των υψηλόβαθμων υπηρεσιακών παραγόντων.

Ειδικότερα και όσον αφορά την διαχείριση του κορωνοϊού, το Υπουργείο βρίσκεται σε ετοιμότητα και παρακολουθεί τις εξελίξεις, καταγράφει τα προβλήματα, ενημερώνει τους φορείς και επεξεργάζεται μέτρα και προτάσεις για τη στήριξη της ελληνικής αγοράς σε συντονισμό με τον Ελληνικό Οργανισμό Τουρισμού (Ε.Ο.Τ.), τις αρμόδιες υπηρεσίες και την κεντρική κυβέρνηση. Στο πλαίσιο αυτό, προχώρησε στη σύσταση Επιτροπής Διαχείρισης Κρίσεων για τον κορωνοϊό η οποία πρώτον, ασχολείται με την έγκυρη ενημέρωση της τουριστικής αγοράς για τις εξελίξεις, δεύτερον, εκπονεί σχέδιο εσωτερικής οργάνωσης του Υπουργείου για την απρόσκοπτη συνέχιση της λειτουργίας του, τρίτον, επεξεργάζεται δέσμη μέτρων για την τόνωση της αγοράς σε βραχυπρόθεσμο και μακροπρόθεσμο πλαίσιο (λαμβάνοντας υπόψη και προτάσεις φορέων, όπως για παράδειγμα του Σ.Ε.Τ.Ε.), τέταρτον, σχεδιάζει πρόγραμμα προβολής και ανάδειξης της χώρας ως ασφαλούς προορισμού όταν οι συνθήκες κριθούν κατάλληλες, πέμπτον, εργάζεται για την ανάκτηση του χαμένου εδάφους

στις διεθνείς αγορές και έκτον, υλοποιεί πρωτοβουλίες για την συντονισμένη αντιμετώπιση των επιπτώσεων του κορωνοϊού σε ευρωπαϊκό και σε διεθνές επίπεδο.

Βασική προτεραιότητα τη δεδομένη στιγμή και πριν από την έναρξη της θερινής τουριστικής περιόδου, που, λόγω της ισχυρής εποχικότητας του ελληνικού τουρισμού, αποτελεί την αιχμή του δόρατος της ελληνικής τουριστικής οικονομίας, να δοθεί το μήνυμα ότι η χώρα θέτει, πάνω από όλα, το θέμα της ασφάλειας και της υγείας. Ενδεικτικά, σύμφωνα με τα στοιχεία της Τράπεζας της Ελλάδος, το τρίτο τρίμηνο του 2019, οι αφίξεις ξένων τουριστών στη χώρα μας, ξεπέρασαν τα 18 εκατομμύρια ενώ οι αντίστοιχες εισπράξεις διαμορφώθηκαν λίγο παραπάνω από τα 10 δισεκατομμύρια ευρώ. Οι κυριότερες χώρες εισερχομένου τουρισμού ήταν ευρωπαϊκές, όπως η Γερμανία, η Γαλλία, η Ιταλία και το Ηνωμένο Βασίλειο ενώ σημαντικό ποσοστό ταξιδιωτών προερχόταν από τις Η.Π.Α. Οι καλές επιδόσεις του ελληνικού τουρισμού αναμενόταν να διατηρηθούν, όπως προκύπτει και από τα στοιχεία της Τράπεζας της Ελλάδος για τον Ιανουάριο του 2020, διάστημα πριν την εμφάνιση του COVID 19 στον ελλαδικό χώρο. Πιο συγκεκριμένα, οι εισπράξεις σημείωσαν άνοδο κατά 24,4%, με τις εισπράξεις από κατοίκους των χωρών της Ε.Ε. να αυξάνονται κατά 21,8% και τις αντίστοιχες, εκτός των χωρών της Ε.Ε., κατά 27,7%. Η αύξηση αυτή οφείλεται, τόσο στην αύξηση της μέσης δαπάνης ανά ταξίδι όσο και στο μεγαλύτερο αριθμό αφίξεων.

Η επερχόμενη ταξιδιωτική κίνηση και το κατά πόσο μπορεί να επιμηκυνθεί η τουριστική περίοδος, προκειμένου να ανακτηθεί το χαμένο έδαφος των πρώτων μηνών του 2020, θα εξαρτηθεί, όχι μόνο από την κατάσταση στην Ελλάδα, αλλά και από την πορεία του φαινομένου στις αγορές από τις οποίες προέρχεται το βασικό μερίδιο εισερχομένου τουρισμού στη χώρα μας, τόσο τις εντός Ευρώπης όσο και τις εκτός. Υπό το πρίσμα αυτό, την επόμενη ημέρα της επιδημίας βασικό κριτήριο επιλογής ενός ταξιδιώτη θα είναι, πια, το κατά πόσο ασφαλής είναι μία χώρα και εάν θα διαθέτει τις απαραίτητες υποδομές, προκειμένου να αντιμετωπίσει μία έκτακτη κατάσταση.

Ήδη πριν από την εμφάνιση της επιδημίας, με την υπ' αριθμ. 2080/05.02.2020 (ΨΡΘΝ465ΧΘΟ-ΘΔΙ) απόφαση του Υπουργείου Τουρισμού, είχε συσταθεί ομάδα εργασίας για το branding, με τους εξής στόχους:

- την στρατηγική τοποθέτηση του brand της χώρας μας σε διεθνές επίπεδο (brand positioning) με πυλώνες (ή με κύριους άξονες) το όραμα και την αποστολή (vision & mission)
- την πρωτοβουλία επανατοποθέτησης του brand της χώρας σε ευρύτερο πλαίσιο - υπό την ευθύνη του Υπουργείου Εξωτερικών - μια πρωτοβουλία επονομαζόμενη "Repositioning Greece"
- την πρωτοβουλία σύνταξης δεκαετούς στρατηγικού σχεδίου 2021-2030, το οποίο θα περιλαμβάνει στους άξονες αποτύπωσής του την προϊόντική διαφοροποίηση και τη διάσταση του μάρκετινγκ
- τον σχεδιασμό βραχυπρόθεσμων δράσεων ανανέωσης που θα γεφυρώσουν τον χρόνο μέχρι τις μακροπρόθεσμες πρωτοβουλίες, πάντοτε μέσα στο πλαίσιο που το "Repositioning Greece" θέτει, αλλά και την δημιουργία μακροπρόθεσμων εισηγήσεων

που θα εξασφαλίσουν επάρκεια πρωτογενών δεδομένων και ιδεών για το στρατηγικό σχέδιο

- τυχόν βραχυπρόθεσμες ενέργειες ανανέωσης του branding για τον ελληνικό τουρισμό, όπως το νέο εκθεσιακό περίπτερο Ε.Ο.Τ. και η ανανέωση του ιστότοπου www.visitgreece.gr, θα τεθούν στην Ομάδα Εργασίας για αξιολόγηση και επαναπροσδιορισμό

Αντικείμενο της ομάδας εργασίας είναι και η αξιολόγηση του έργου καθώς και η οριστικοποίηση πλάνου δράσεων για την υλοποίηση των παραπάνω στόχων, θέτοντας παράλληλα το απαραίτητο χρονοδιάγραμμα αυτών αναλαμβάνοντας την υλοποίηση τους, υπό την εποπτεία του Υπουργού.

Δεδομένων των συνθηκών, και προκειμένου να επιτευχθεί το επιδιωκόμενο αποτέλεσμα, οι βραχυπρόθεσμες ενέργειες που αναλαμβάνονται, στοχεύουν στην προβολή του μηνύματος της ασφάλειας και της προστασίας της δημόσιας υγείας. Ήδη, μέσα από τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης του visitgreece.gr του Ελληνικού Οργανισμού Τουρισμού, που αποτελεί την επίσημη ιστοσελίδα προβολής του ελληνικού τουρισμού, προβάλλονται τα μηνύματα #staysafe και #stay positive. Παράλληλα, η Marketing Greece, σύμπραξη του ιδιωτικού τομέα, με πρωτοβουλία του Σ.Ε.Τ.Ε. και του Ξ.Ε.Ε., για την προβολή του ελληνικού τουριστικού προϊόντος, διαμόρφωσε το μήνυμα για την επόμενη μέρα *“When the time is right, we’ll be there for you. Till then #staysafe”*, δημιουργώντας, παράλληλα, περιεχόμενο, κυρίως μέσω αξιοποίησης φωτογραφικού υλικού, το οποίο διατίθεται ελεύθερο προς χρήση στις ελληνικές τουριστικές επιχειρήσεις, με στόχο να μοιραστούν με το διεθνές ταξιδιωτικό κοινό το μήνυμα των καλύτερων ημερών που έρχονται, προτρέποντάς το μέχρι τότε να παραμείνει ασφαλές και να ονειρεύεται την μοναδικότητα της χώρας μας.

Παράλληλα, το Υπουργείο Τουρισμού, ο Ε.Ο.Τ και η Marketing Greece, δημιούργησαν και παρουσίασαν στις 02.04.2020, την online πλατφόρμα *Greece From Home* (www.greecefromhome.com), μια πρωτοβουλία για την ενίσχυση και διατήρηση της εικόνας της χώρας, ως τουριστικού προορισμού, στο πλαίσιο της συνολικής στρατηγικής αντιμετώπισης του COVID 19. Η πρωτοβουλία αυτή, με βασικό μήνυμα «από το σπίτι», έχει τρεις κεντρικούς στόχους: να βοηθήσει ανθρώπους από όλο τον κόσμο να μείνουν σε επαφή με τον ελληνικό πολιτισμό, την κουλτούρα, τις εμπειρίες και τις ιδέες, να ανακαλύψουν και να εμπνευστούν από τις ομορφιές της χώρας και να ενισχύσουν τις ψηφιακές τους δεξιότητες – μένοντας πάντα σπίτι.

Πιο συγκεκριμένα, η πρωτοβουλία διακρίνεται σε τρεις πυλώνες:

- ο πρώτος πυλώνας, υπό τον τίτλο «Βλέπω», θα ενθαρρύνει τον κόσμο να μείνει σπίτι, μέσα από το κανάλι του Ε.Ο.Τ. *Visit Greece* (<https://m.youtube.com/user/visitgreecegr>) στη διαδικτυακή πλατφόρμα *YouTUBE*. Το κανάλι θα προσφέρει νέο και επιλεγμένο περιεχόμενο από Έλληνες δημιουργούς από όλο τον κόσμο και θα περιλαμβάνει μεταξύ άλλων ελληνική μουσική, γαστρονομία, θέατρο, χορό, αθλητισμό, μόδα, καθώς και βίντεο με προορισμούς και εμπειρίες από όλη την Ελλάδα
- ο δεύτερος πυλώνας, υπό τον τίτλο «Ταξιδεύω» θα παρακινεί τους δυνητικούς ταξιδιώτες να «επισκέπτονται» τη χώρα από το σπίτι τους, μέσω της δημιουργίας

ψηφιακής πύλης με ενισχυμένο περιεχόμενο και παροχή ψηφιακών εμπειριών, όπως π.χ. αρχαιολογικά αξιοθέατα και μουσεία, παραδόσεις, περιηγήσεις, φύση

- ο τρίτος πυλώνας, υπό τον τίτλο «*Μαθαίνω*» (και σε συνεργασία με το πρόγραμμα *Grow Greek Tourism Online* της Google) απευθύνεται στις επιχειρήσεις και την ενίσχυσή τους με κατάλληλες δεξιότητες, μέσω μίας σειράς νέων πρωτοβουλιών εκμάθησης από το σπίτι, που θα διατίθενται δωρεάν, σε καθημερινή βάση. Οι πρωτοβουλίες αυτές περιλαμβάνουν διαδραστικά διαδικτυακά ομαδικά σεμινάρια, καλύπτοντας μια πληθώρα θεμάτων, όπως για παράδειγμα το πώς να δημιουργήσει η επιχείρηση ένα πλάνο ψηφιακού μάρκετινγκ ή το πώς να μπορέσει να εργαστεί εξ αποστάσεως. Θα υφίσταται επίσης η δυνατότητα για κατ' ιδίαν διαδικτυακές συναντήσεις απευθείας με έναν από τους εξειδικευμένους συνεργάτες της Google, ώστε κάθε επιχείρηση να μπορεί να λαμβάνει προσωποποιημένες συμβουλές για την ψηφιακή της παρουσία, προσαρμοσμένες στις ανάγκες της. Με την ολοκλήρωση των σεμιναρίων οι συμμετέχοντες θα λαμβάνουν πιστοποιητικό παρακολούθησης από την Google, το Υπουργείο Τουρισμού και την IAB Ευρώπης.

Ο Ε.Ο.Τ. θα προχωρήσει άμεσα στην online προώθηση της πλατφόρμας στοχεύοντας στις κύριες αγορές προέλευσης επισκεπτών της χώρας μας ώστε, μέσω αυτής, να διατηρήσει τη σχέση του brand της Ελλάδας με το διεθνές κοινό καθ' όλη τη διάρκεια της πανδημίας του COVID 19.

Λαμβάνοντας υπόψη όλες τις πτυχές του εν εξελίξει φαινομένου, ζητούμενο είναι η άμβλυνση της εποχικότητας και η επιμήκυνση της θερινής τουριστικής περιόδου κατά τους φθινοπωρινούς μήνες, τόσο μέσω της παροχής κινήτρων για εσωτερικό τουρισμό όσο και μέσω της λήψης μέτρων που θα αφορούν σε καίριους τομείς του τουριστικού κλάδου (μεταφορές, καταλύματα κ.λπ.), προκειμένου η χώρα να καταστεί πιο ανταγωνιστική στην προσέλκυση πιθανών ταξιδιωτών, μετά την ομαλοποίηση της κατάστασης.

Σε διεθνές επίπεδο και επίπεδο πρωτοβουλιών, ως Υπουργός Τουρισμού συμμετείχα, στις 20.03.2020, σε διεθνή συντονιστική τηλεδιάσκεψη φορέων της τουριστικής βιομηχανίας, με την ιδιότητα του προεδρεύοντος της Ευρωπαϊκής Ομάδας του Παγκόσμιου Οργανισμού Τουρισμού, όπου έθεσα ως κύρια προτεραιότητα την ανάσχεση της εξάπλωσης του ιού και αναφορικά με τον τουρισμό, ως πρώτο μέλημα, την αποζημίωση των εργαζομένων στον χώρο καθώς και την περαιτέρω επιμόρφωσή τους, ώστε να είναι προετοιμασμένοι για την επόμενη μέρα. Στο πεδίο των επιχειρήσεων, σημείωσα ότι πρέπει να ληφθούν μέτρα ώστε να εξασφαλιστεί η λειτουργία τους καθώς και η διατήρηση της ικανότητας να παρέχουν υψηλού επιπέδου υπηρεσίες. Στα πλαίσια της τηλεδιάσκεψης αυτής, συμφωνήθηκε να δημιουργηθεί Ομάδα Διαχείρισης Κρίσεων, στα πλαίσια του Παγκόσμιου Οργανισμού Τουρισμού (Π.Ο.Τ.).

Η πρώτη αυτή τηλεδιάσκεψη της ομάδας πραγματοποιήθηκε στις 28.03.2020, όπου έγινε ενημέρωση για την έναρξη του «*Healing Solutions for Tourism – Innovation Challenge*», ενός ειδικού προγράμματος – διαγωνισμού, που καλεί τις επιχειρήσεις σε όλο τον κόσμο να προτείνουν λύσεις για να μειώσουν ή να απαλύνουν τις επιπτώσεις της εξάπλωσης του COVID 19, προκειμένου να υποστηριχθούν τρεις κατηγορίες: ταξιδιώτες,

επιχειρήσεις και αυτοδιοίκηση. Συζητήθηκε επίσης εκτενώς το Κείμενο Εργασίας για τα προτεινόμενα μέτρα ανακούφισης του διεθνούς τουριστικού κλάδου, το οποίο περιλαμβάνει τις προτάσεις του Π.Ο.Τ. προς τα κράτη - μέλη του, σε τομείς και κλάδους που σχετίζονται με τη διεθνή τουριστική δραστηριότητα και το οποίο αναμένεται να δημοσιοποιηθεί σύντομα.

Στην τηλεδιάσκεψη αυτή, θέσαμε υπόψη, μεταξύ άλλων, τόσο το ζήτημα της αναζήτησης μέτρων ασφαλιστικής κάλυψης για τη διασπορά του κινδύνου όσο και την ένταξη δράσεων επαγγελματικής κατάρτισης και εκπαίδευσης του στελεχιακού δυναμικού των τουριστικών επιχειρήσεων, που έχουν αναγκαστικά κλείσει, κατά την περίοδο αυτή, με προγράμματα χρηματοδοτούμενα από τις κυβερνήσεις.

Σε ευρωπαϊκό επίπεδο, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή παρουσίασε, με ανακοίνωσή της στις 13.03.2020, νομοθετική πρωτοβουλία με τον τίτλο «*Coronavirus Response Investment Initiative*», με την οποία προβλέπεται να αποδεσμευθούν 37 δισεκατομμύρια για την αντιμετώπιση του COVID 19, καθώς η επιδημία αναμένεται να προκαλέσει προσωρινή πτώση του ευρωπαϊκού Α.Ε.Π. κατά 2,5%. Η πρωτοβουλία προβλέπει τροποποίηση του υφιστάμενου νομοθετικού πλαισίου των Διαρθρωτικών Ταμείων, τροποποίηση του Κανονισμού του Ευρωπαϊκού Ταμείου Αλληλεγγύης καθώς και αναθεώρηση του Κανονισμού για τους κοινούς κανόνες κατανομής του διαθέσιμου χρόνου χρήσης στους κοινοτικούς αερολιμένες.

Ένας από τους κυριότερους στόχους της πρωτοβουλίας αυτής είναι να στηριχθούν τομείς κρίσιμης σημασίας για την οικονομία, συμπεριλαμβανομένου και του τουρισμού, προκειμένου να εξασφαλιστεί η απαραίτητη ρευστότητα στην Ευρώπη των 27 και να αντιμετωπιστεί η οικονομική κρίση. Επιπρόσθετα, κύριο μέλημα είναι να υπάρξει στήριξη σε βραχυπρόθεσμα εθνικά στρατηγικά σχέδια υποστήριξης εργασίας, σε συνδυασμό με χρηματοδότηση προγραμμάτων κατάρτισης και ανακατεύθυνσης καθώς και να αντιμετωπιστούν βραχυχρόνια οικονομικά πλήγματα που θα υποστούν, κυρίως, οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Επιπλέον, μέσω του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης, αναμένεται να στηριχθούν εταιρείες που πλήττονται από την επιδημία του COVID 19 ενώ, παράλληλα, μέσω του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου θα ενισχυθούν τα εθνικά προγράμματα βραχείας απασχόλησης.

Σε άτυπη συνεδρίαση των Υπουργών Ανάπτυξης της Ε.Ε., που πραγματοποιήθηκε, μέσω τηλεδιάσκεψης στις 20.03.2020, με θέμα τις επιπτώσεις του COVID-19 στην ευρωπαϊκή βιομηχανία, τονίστηκε, από τα κράτη-μέλη, ότι οι κυριότεροι κλάδοι που πλήττονται από την επιδημία είναι ο τουρισμός, η φιλοξενία και οι μεταφορές. Η Εκτελεστική Πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής επεσήμανε ότι το θεσμικό πλαίσιο κρατικών ενισχύσεων παρέχει την κατάλληλη εργαλειοθήκη για να στηριχθούν οι εθνικές δράσεις ενώ αναφέρθηκε και στην έγκριση του προσωρινού πλαισίου κρατικών ενισχύσεων που αποσκοπεί στη στήριξη της οικονομίας, ενόψει της κρίσης και προβλέπει πέντε είδη ενισχύσεων:

- άμεσες επιχορηγήσεις, επιλεκτικά φορολογικά πλεονεκτήματα και προκαταβολές που μπορούν να φτάσουν έως και 800.000 ευρώ σε μια επιχείρηση για την κάλυψη των επείγουσών αναγκών ρευστότητας και μπορούν να συνδυαστούν με τις επιχορηγήσεις του καθεστώτος de minimis που προβλέπει επιχορήγηση 200.000 ευρώ, ανερχόμενες στο σύνολο του 1 εκατ. ευρώ ανά επιχείρηση,
- κρατικές εγγυήσεις για τραπεζικά δάνεια επιχειρήσεων
- επιδοτούμενα δημόσια δάνεια σε επιχειρήσεις
- διασφαλίσεις για τις τράπεζες που διοχετεύουν τις κρατικές ενισχύσεις στην πραγματική οικονομία
- βραχυπρόθεσμη ασφάλιση εξαγωγικών πιστώσεων.

Τέλος, τονίστηκε από αρκετά κράτη-μέλη, μεταξύ των οποίων και η Ελλάδα, η ανάγκη συντονισμού σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο, με αίσθημα αλληλεγγύης, για την αντιμετώπιση της επιδημίας του COVID 19.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

ΘΕΟΧΑΡΗΣ (ΧΑΡΗΣ) ΘΕΟΧΑΡΗΣ

**Ακριβές Αντίγραφο
Τμήμα Κοινοβουλευτικού Ελέγχου**

**Η Προϊσταμένη του Τμήματος
Σουζάνα Σαμιώτη**

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ

Γραφείο Υπουργού
Σελίδες απάντησης: (12),
Σελίδες συνημμένων.: (0)
Σύνολο Σελίδων.: (12)

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ

1. Βουλευτή κ. Έφη Αχτσιόγλου
2. Βουλευτή κ. Κατερίνα Νοτοπούλου
3. Βουλευτή κ. Ευκλείδη Τσακαλώτο
4. Βουλευτή κ. Ελευθέριο Αβραμάκη
5. Βουλευτή κ. Ειρήνη Αγαθοπούλου
6. Βουλευτή κ. (Νάσο) Αθανάσιο Αθανασίου
7. Βουλευτή κ. Αλέξανδρο Αυλωνίτη
8. Βουλευτή κ. Σωκράτη Βαρδάκη
9. Βουλευτή κ. Καλλιόπη Βέττα
10. Βουλευτή κ. Χρήστο Γιαννούλη
11. Βουλευτή κ. Νατάσα Γκαρά
12. Βουλευτή κ. Γιάννη Γκιόλα
13. Βουλευτή κ. Γιάννη Δραγασάκη
14. Βουλευτή κ. Σουλτάνα Ελευθεριάδου
15. Βουλευτή κ. Κώστα Ζαχαριάδη
16. Βουλευτή κ. Νίκο Ηγουμενίδη
17. Βουλευτή κ. Εμμανουήλ Θραψανιώτη
18. Βουλευτή κ. Διονύση Καλαματιανό
19. Βουλευτή κ. Νίνα Κασιμάτη
20. Βουλευτή κ. Γιώργο Κατρούγκαλο
21. Βουλευτή κ. Μάριο Κάτση
22. Βουλευτή κ. Χαρά Καφαντάρη
23. Βουλευτή κ. Σπύρο Λάππα
24. Βουλευτή κ. Κυριακή Μάλαμα
25. Βουλευτή κ. Χάρη Μαμουλάκη
26. Βουλευτή κ. Κώστα Μάρκου
27. Βουλευτή κ. Αλέξανδρο Μεϊκόπουλο
28. Βουλευτή κ. Κώστα Μπάρκα
29. Βουλευτή κ. Μαρίζα Ξενογιαννακοπούλου
30. Βουλευτή κ. Σάκη Παπαδόπουλο
31. Βουλευτή κ. Γιώργο Παπαηλιού
32. Βουλευτή κ. Κατερίνα Παναγάτσιου
33. Βουλευτή κ. Νίκο Παππά
34. Βουλευτή κ. (Πέτη) Θεοπίστη Πέρκα
35. Βουλευτή κ. Γιάννη Ραγκούση
36. Βουλευτή κ. Νεκτάριο Σαντορινιό
37. Βουλευτή κ. (Πάνο) Παναγιώτη Σκουρολιάκο
38. Βουλευτή κ. Μπέττυ Σκούφα
39. Βουλευτή κ. Χρήστο Σπίρτζη
40. Βουλευτή κ. Νίκο Συρμαλένιο
41. Βουλευτή κ. Μερόπη Τζούφη
42. Βουλευτή κ. Αλέξανδρο Τριανταφυλλίδη
43. Βουλευτή κ. Γιώργο Τσίπρα
44. Βουλευτή κ. Σωκράτη Φάμελλο
45. Βουλευτή κ. Νίκο Φίλη
46. Βουλευτή κ. Δημήτρη Χαρίτου

- 47. Βουλευτή κ. Μίλτο Χατζηγιαννάκη
- 48. Βουλευτή κ. Ραλλία Χρηστίδου
- 49. Βουλευτή κ. Γιώργο Ψυχογιό
- 50. Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων - Γρ. Υπουργού
- 51. Υπουργείο Οικονομικών - Γρ. Υπουργού